

Podstawowe wytyczne dotyczące zajęć dogoterapii/felinoterapii dla placówek w których organizowane są zajęcia oraz dla przewodników zwierząt.

Zapraszając zwierzę do placówki przypominamy, że za bezpieczeństwo podopiecznych odpowiada przede wszystkim dyrekcja. W związku z tym chcielibyśmy wskazać jak takie zajęcia powinny przebiegać by były bezpieczne dla uczestników oraz dla zwierzęcia. Chcielibyśmy również by wiedzieli państwo jakie obowiązki spoczywają na placówce, a jakie na przewodniku psa/kota.

1. Psy/koty pracujące z ludźmi powinny być czyste, zdrowe, posiadać książeczkę zdrowia z udokumentowanymi aktualnymi badaniami, szczepieniami, odrobaczeniem i odpchleniem. Pies/kot powinien być pod stałą opieką weterynarza. Kiedy stan zdrowia fizycznego lub psychicznego psa/kota budzi nawet najmniejsze wątpliwości nie może on uczestniczyć w zajęciach. Pies/kot pracujący w dogoterapii/felinoterapii powinien posiadać certyfikat potwierdzający pozytywne zdanie egzaminu, który uprawnia go do pracy z ludźmi. Zwierzę, które nie przystąpiło do egzaminu ze względu na wiek może być wprowadzane do placówki tylko w celu przyzwyczajania do ludzi, miejsc, zapachów na szczególnych warunkach (5-10 min., małe grupy, spokojne osoby itp.) **Prosimy o sprawdzanie dokumentów dogoterapeuty i psa/kota oraz zwrócenie uwagi na ogólny stan zdrowia psa/kota.**

2. Pies/kot nie może brać udziału w zajęciach dogoterapii po zabiegach chirurgicznych, zranieniach, urazach aż do całkowitego zagojenia ran, urazów.

3. W zajęciach dogoterapii nie mogą pracować suki w okresie cieczki i ok. 3 tyg. po cieczce ze względu na wahania hormonalne (zmiana zachowania, drażliwość, agresja) i względy higieniczne.

W zajęciach felinoterapii nie mogą pracować samice w okresie rui ze względu na wahania hormonalne (zmiana zachowania, drażliwość, agresja, nadmierna wokalizacja).

4. Transporter, kocyk, zabawki, szelki, smycz i inne akcesoria powinny być czyste.

5. Pies/kot uczestniczący w zajęciach powinien być zawsze pod kontrolą tylko i wyłącznie przewodnika psa/kota i nie może być pozostawiony bez jego opieki nawet na krótką chwilę. Dlatego niedopuszczalne jest wydawanie polecenia przewodnikowi, aby zostawił psa/kota bez kontroli lub pod opieką innych osób.

6. Bezwzględnie podczas zajęć z psem/kotem **nie należy:**

- siadać, opierać się czy też leżeć na zwierzęciu (nawet małe dzieci na dużym psie);
- unieruchamiać psa/kota w celu wykonania ćwiczeń;
- obejmować, ścisnąć i mocno dotykać psa/kota, a także wymuszać kontaktu ze zwierzęciem;
- zmuszać do kontaktu z odbiorcami zajęć, pies/kot w każdej chwili powinien mieć możliwość wycofania się z kontaktu z uczestnikami zajęć;

- dopuszczać do kontaktu bezpośredniego z psem/kotem więcej niż jedną osobę jednorazowo, głaskać, dotykać psa/kota może tylko jedna osoba w danej chwili wyznaczona przez dogoterapeutę/felinoterapeutę;
- obwieszać psa/kota ozdobami, przypinać spinki, spinacze czy gumki (nawet na szelkach czy obroży);
- ubierać psu/kotu przez uczestników zajęć ubranek, obroży, szelek itp.

7. Bezwzględnie podczas zajęć z psem/kotem należy:

- dbać, aby kontakt dotykowy z psem/kotem nie przekraczał 1-2 min. jednorazowo i był komfortowy zarówno dla podopiecznego jak i dla zwierzęcia;
- po bezpośrednim kontakcie pies/kot powinien mieć możliwość odpoczynku – dlatego obowiązkiem przewodnika jest wyznaczenie miejsca tylko dla psa/kota, może być to miejsce na sali gdzie będzie kocyk, czy transporter psa/kota gdzie nikt zwierzęciu nie będzie przeszkadzał, a przewodnik będzie miał nad psem/kotem kontrolę;
- wycofać psa/kota z zajęć gdy zauważy objawy dużego stresu.

8. Pies/kot podczas zajęć bezwzględnie powinien mieć zapewnione:

a) Salę dostosowaną do potrzeb i behawioru zwierzęcia:

- Pies - sala z nawierzchnią antypoślizgową, odpowiednia wielkościowo, bez możliwości wchodzenia osób postronnych w trakcie prowadzenia zajęć i w przerwach (najlepiej jeśli zajęcia są prowadzone zawsze w tej samej sali).
- Kot - jako zwierzę terytorialne nie lubi przebywać poza swoim terenem, dlatego bardzo istotne jest, aby pracujące koty miały łatwość adaptacji do nowego otoczenia. W związku z tym kot pracujący w felinoterapii bezwzględnie powinien mieć zapewnione: półki na różnych wysokościach, cicha sala, zamykana na klucz, bez możliwości wchodzenia osób postronnych w trakcie prowadzenia zajęć i w przerwach (zajęcia bezwzględnie powinny być prowadzone zawsze w tej samej sali).

b) Czas na odpoczynek, min. 20 min. pomiędzy zajęciami (czas ten wlicza się do czasu pracy terapeuty, ponieważ opiekun dba wtedy o dobrostan psa/kota). **W tym czasie bezwzględnie nie wolno pozwalać personelowi placówki, lub podopiecznym na głaskanie, odwiedzanie zwierzęcia.**

c) Odpowiedni czas pracy. Dorosły, wyszkolony pies/kot może pracować max. 2 sesje 45 min. lub 3 sesje 30 min. dziennie z min. 20 min. przerwami między sesjami. Podczas sesji pies/kot nie musi być cały czas aktywny, ma prawo oddalić się i odpocząć. Następnego dnia, a najlepiej dwa powinny być dla psa/kota wolne od pracy. Przekraczanie limitów czasu pracy zwierzęcia grozi wypaleniem zawodowym, chorobami somatycznymi, zaburzeniami zachowania. W konsekwencji przepracowany pies/kot może reagować agresywnie, co z kolei będzie zagrażało bezpieczeństwu uczestników zajęć. Dlatego nie należy naciskać na prowadzącego by zajęcia były dla większej ilości osób lub grup niż wcześniej ustalona oraz by psa angażować więcej niż uzna za konieczne dogoterapeuta/felinoterapeuta.

9. Grupy odbiorców zajęć ustalane są indywidualnie w zależności od wieku, stopnia i rodzaju niepełnosprawności oraz liczby opiekunów wspierających. Powinny być nie większe niż 3-6 osób. W przypadku wizyt w domu seniora grupy uczestników mogą liczyć do 8-10 spokojnych osób. Zajęcia edukacyjne w szkołach, przedszkolach mogą być prowadzone dla większych grup jednak pies jest obecny na nich do 10-15 min., pod specjalnymi warunkami m.in. często są one bez bezpośredniego dotyku psa. W zajęciach zawsze powinna uczestniczyć min. 1 osoba opiekująca się podopiecznymi.

10. Jeżeli zajęcia dogoterapii/felinoterapii prowadzi osoba bez wykształcenia kierunkowego (pedagog, psycholog, logopeda itp.) plan zajęć powinien być wcześniej konsultowany i zaakceptowany przez specjalistów z ośrodka, oraz powinni oni uczestniczyć w samych zajęciach.

11. Opiekunowie powinni pomóc dogoterapeucie/felinoterapeucie w utrzymaniu porządku podczas zajęć. Nie wolno otaczać zwierzęcia. Musi on mieć umożliwione wycofanie się dlatego opiekunowie z placówki powinni zadbać by pies/kot mógł spokojnie opuścić zajęcia.

12. Pracownicy placówki powinni stosować się do zaleceń prowadzącego dogoterapeuty/felinoterapeuty, gdyż dba on aby zajęcia były bezpieczne zarówno dla zwierzęcia jak i uczestników zajęć. Zajęcia dogoterapii/ felinoterapii są pełnoprawnymi zajęciami wspomagającymi rehabilitację i leczenie dlatego prosimy o traktowanie ich w poważny sposób. Odwiedziny personelu w trakcie zajęć w celu zobaczenia zwierzęcia bardzo przeszkadzają prowadzącym i działają rozpraszająco na uczestników oraz psa/kota.

14. Bezwzględny przeciwwskazaniem do udziału w zajęciach grupowych dogoterapii / felinoterapii są:

- agresja lub autoagresja podopiecznego

- choroby i alergie, które wykluczają kontakt ze zwierzęciem

W zajęciach indywidualnych:

- choroby i alergie , które wykluczają kontakt ze zwierzęciem

15. Placówka powinna zadbać o zgody prawnych opiekunów uczestników zajęć na udział w zajęciach!

PAMIĘTAJMY!!! DOBROSTAN ZWIERZĄT BIORĄCYCH UDZIAŁ W TERAPII JEST JEDNYM Z PODSTAWOWYCH WARUNKÓW JEJ WŁAŚCIWEGO PROWADZENIA I BEZPIECZEŃSTWA ZAJĘĆ. PAMIĘTAJMY RÓWNIEŻ, ŻE KONTAKT Z PSAMI/KOTAMI POWINIEN BYĆ PRAWIDŁOWY, PONIEWAŻ WZORCE ZACHOWANIA W STOSUNKU DO ZWIERZĄT ZOSTANĄ PRZENIESIONE PRZEZ PODOPIECZNYCH NA INNE ZWIERZĘTA NIE SZKOLONE DO PRACY Z LUDŹMI. WSPÓLNIE ROZWIJAJMY W DZIECIACH PRAWIDŁOWE ZACHOWANIE WOBEC WSZYSTKICH ŻYWYCH ISTOT.

Opracowanie:

Agnieszka Wędrychowicz

behawiorysta zwierzęcy DipCABT(COAPE)
instruktor szkolenia psów
dogoterapeuta

mgr Ewa Wójcik

instruktor szkolenia psów
dogoterapeuta